ความหลากหลายของหิ่งห้อยในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี : ในกรณีของหิ่งห้อยน้ำกร่อย

Diversity of fireflies in Petchaburi watershed area: In case of brackish fireflies

สุรชัย ชลดำรงค์กุล[1] นันทิยา รัตนจันทร์[2] นงพงา ปาเฉย[2]

Abstract

Surveying on Brackish fireflies of Petchaburi river watershed area was done at Pak Klong canal, Baan Laem District, Petchaburi province during August 2008 to August 2009. Fireflies were surveyed once a month during the dark moon period at 08.00-09.00 pm., firefly specimens were sampling, number of individuals was counted and display trees were recorded. Species richness, abundance and density were analyzed. There were two species belonging to *Pteroptyx* genus, the synchronous flashing brackish fireflies found on the same display trees as *P. malacca* and *P. valida* with 9:1 population ratios respectively. Furthermore, the most abundance was found on March 2009 while the highest density was on August 2008. However, the congregated was mainly on *Sonneratia caseolaris* trees along the river bank.

Keywords: Petchaburi river, Brackish fireflies, *Pteroptyx* fireflies

บทคัดย่อ

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของหิ่งห้อยน้ำกร่อยในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี ดำเนินการในคลองปากคลอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างเดือนสิงหาคม 2551 ถึงสิงหาคม 2552 โดยการสำรวจเดือนละ 1 ครั้ง ในช่วงเดือนมืด ระหว่างเวลา 20.00-21.00 น. สุ่มเก็บตัวอย่างหิ่งห้อย ตรวจนับจำนวนตัว และบันทึกชนิดพันธุ์ไม้ที่หิ่งห้อยเกาะ วิเคราะห์ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ ความชุกชุม และความหนาแน่น จากการศึกษาพบว่ามีหิ่งห้อย 2 ชนิด อยู่ในสกุล *Pteroptyx* ซึ่งเป็นหิ่งห้อยน้ำกร่อยที่มีลักษณะการกระพริบแสงพร้อมกัน โดยจะอาศัยส่งแสงบนทรงพุ่มไม้เดียวกัน คือ ชนิดมาลัคคี่ (*P. Malaccae*) และชนิดวาลิดะ (*P. valida*) ด้วยสัดส่วนของประชากร 9:1 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่าเดือนมีนาคม 2551 เป็นเดือนที่มีความชุกชุมสูงสุด ขณะที่ความหนาแน่นของประชากรสูงสุดในเดือนสิงหาคม 2552 อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพบหิ่งห้อยรวมกลุ่มบนต้นลำพูที่ขึ้นริมฝั่งน้ำเป็นส่วนใหญ่

---

[1]นักกีฏวิทยาชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช

[2]นักกีฏวิทยาชำนาญการ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช